

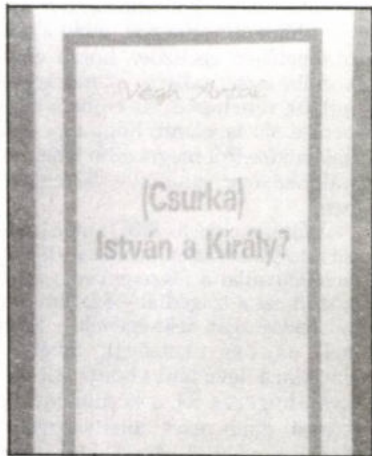
A VÉGH és az ő korszaka

Végh Antalról kívánunk egy apró jegyzetet letenni az olvasó elé. Abból az alkalomból, hogy megjelentette legújabb dolgozatát "(Csurka) István a Király?" címmel.

Végh minden írásával haragosan rázúdul az olvasóra mindazzal, amit ő mondanivalónak, szentnek, megfellebbezhetetlennek tart. Mert az ő véleménye. Mert azért ült az írógéphez, hogy kiöntse mérgét,

hogy behozzon legalább egy ordibálásnyit abból a mulasztásból, ami még az ő karrierjéből hiányzik. Most százezer példányban tette ezt. De a hetvenegynéhány oldalas, 98 Ft-ért kapkodható füzetnek hátlapján olvasható reklám-szöveg, miszerint újra itt lesz az Ölbeülni? Dorombolni? című eszmefuttatása is a zsidókról, a sajtóról, a népiekről, az urbanusokról, Csurkáról, Csoóriról, **Eörsiről**, Konrád Györgyről, stb. Leszedte ott, abban a kötetben mindenkiről a szenteltvizet, úgy, alaposan, ahogyan a falusiak szokták egymásközt a faluvégen, amikor rosszul mennek a dolgok.

Most, ebben a nyomdászagú kiadványban a nagy vihart kavart Csurka-dolgozat okából megy neki a szerepet és szemmel láthatóan pályát is váltó írónak, no meg, szerinte felkent pártfogójának, az ugyancsak a hataloméért és a szerepekért annyi mindent feláldozó Csoóri Sándornak. Aki – szerinte – addig még megfelelt írónak, amíg meg nem csapta a hatalom szele; ettől a csapástól lett olyanná, amilyené ő,

Végh Antal minősíti a Magyarok Világszövetségének elnökét.

Most nem akarjuk elemezni-bírálni a Csurka-dolgozatot, mondtak már róla véleményt sokan. Minél nagyobb szóhalmazt elemzi ezt az írást, annál inkább eltakarják a mondatok a lényegét, amit Végh Antal ebben a legújabb okfejtésében kihegyez: Csurka hatalomra tör, Csurkának semmi sem jó, még Antall sem, és csak azért nem jó, mert személyes törekvéseinek ez a tekintély is útjában áll. Bizonyos, hogy Végh Antal az igazság egy lényeges elemére kop-pintott rá. Mert ugyebár ahhoz még-is csak valami elképesztő és otromba lenezés kell, hogy Csurka, ez az író, ez az írói lelkiismeret abban élvezkedjen, hogy ő elérte azt az őt lelkesítő eredményt: a nép arról beszél, amit ő témának rákényszerített.

Majd az idő kiérleli a Csurka-ügy végét is, örlik egymást a hatalom kisebb-nagyobb csoportjai, míg végül belátják, hogy tapasztalatlanul, éretlenül és erkölcsi edzettség, felkészülés nélkül vállaltak egy nagyon fontos pillanatban olyan szerepet, amit más sem láthatott volna el jobban. Ez a mi drámánk, "a nép" drámája, ezt így és most megélni.

Írásomnak mégsem ez a végcélja. Inkább Végh Antal. Vagyis az, aho-

gyan ő nekiront minden témának, amiről úgy gondolja, hogy neki kell azt elintéznie, ő az igazán alkalmas ember arra, hogy minden gordiuszi csomót átvágjon, és azzal a megfelelően biztonsággal, ahogyan a nagy emberek szokták azt tenni, mondjuk, Nagy Sándor, vagy Napoleon, hogy a századbéli diktátori folytatásról most ne elmélkedjünk.

Végh Antalnak küldetése van. Ő mondja, azzal, hogy írja pamfletjeit. Amiket utólag, most megjelent kötetében ő maga minősít. Már a múltkor, az Ölbeülni? Dorombolni? kapcsán is elgondolkodtunk, hogyan is képzelte az öninterjút, hiszen ehhez így némi öntudathasadás kívántatik meg: "magamtól indul el, nyílik szét a kérdés és úgy, mintha nem tudnám, milyen válasz is érkezik rá." Most fordít egyet a figurán, kritikákat közöl saját írásáról, mintha azt országos lapok közzölték volna.

Végh püföli Csurkát, hogy odahagyta íróságát, elismeri, hogy jó szindarabokat írt. Csurka szerinte ott hibázott, hogy szerepet cserélt. Ez a politikusi, ez a cézári, ez a le-söpörő – mondja Végh – nem áll jól neki.

És Végh? Minden kötete felizgatja az olvasót. Csak olyan témákhoz nyúl, amiket szélsőséges indulatok keltésére lehet kiaknázni. Szorítja az előremenekülésre az a düh is, hogy drámaíróként nem engedték érvényesülni. Pártalapítási elképzeléseit is keresztbe fűrészelte az idő. Sok szerepet keresett már, de nem akar más beválni, csak ez az egy: pamflet-szerűség, ahol nagyokat lehet a mondatokkal durrantani. És a nagy hangtöltő olyanok is megijednek, akiknek oda kellene csapniok: elég! Van itt, ebben a korváltásban, ebben a félbemaradt rendszerváltásban valami, netán a levegőben, amely bénító ideggázként zsbbaszt embereket, ahogyan a háborúban a mérges gázok teszik. Vagy itt is háború van? A rejtett lövések ellen nincsen védekezés? Annak van igaza, és csak annak, aki százezer példányban kalkulál és pillanatok alatt meg tud jelenni, mert van valamilyen összjáték ebben az országban? Csurkát se lehet megállítani, Véghet sem? És még kiket nem?

Ki lesz itt az igazi vesztes?

(lu-kas)